

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Cæcus

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

non est assidue exercenda. Marchant. & alii. *ibid.* §. *At ego.*

Incidit in censuram percussus illi us, no vel duobus iustibus pugno, vel baculo in expellente Clericum manu in ordine ad laesionem honoris. &c. datur parvitas materia.

36. Percussus Clericum uno, vel duobus iustibus pugno, vel baculo incidit in censuram, (si quis suadente, &c.) Filiucius, & alii *part. 10. tract. 14. resol. 36.* & non datur parvitas materiae, nisi quando manu quis tantum repelleret Clericum, quæ percussio arbitrio prudentum censetur levis in ordine ad laesionem honoris, sed facta baculo est gravius respectu ejusdem honoris. Barbof. & alii. *part. 10. tr. 14. resol. 36. §. Sed si quis in fine.*

37. Clerici Regulares dicti Theatini gaudent privilegiis concessis aliis Religiosis, & etiam Societati Iesu ex Paulo IV. die 7. Octobris 1555. de conjunctione Somaschorum cum Theatinis, vide Ref. *part. 10. tract. 16. resolutione. 91.*

Vide verb. *Sacerdos.*

C L I E N S.

Cliens an possit convenire cum advocato de quota liter Et teneatur solvere salarium annuum quando nullam habuit licentiam?

1. Cliens in foro conscientiae seclusa fraude potest pacisci cum advocato de quota lite, ut liberetur ab onere illum sæpius adeundi, &c. Et si habeat advocatum, cui solet salarium annuum, non teneatur solvere integrum in eo anno, in quo nulla ei lis contingit agitanda. Vide V. *Advocatus, num. 5.*

C O E C V S.

Cæcus non potest torqueri, non puniti poena ordinaria. Non accusare.

1. Cæcus secundum Gizzarellum *decis. 26.* non potest torqueri, & puniti poena ordinaria, id quod multis rationibus probat. Addens, cæcum repellit ab accusando: quod tamen distinguit Decianus *tract. crim. tom. 1. lib. 3. c. 11. part. 5. tract. 6. resol. 37.*

Potest esse fideiussor. Et inire contractum societatis.

2. Cæcus secundum Richter *de contract. disp. 8. thes. 1.* potest esse fideiussor: nam non deficit in intelligentia, imò ut plurimum excellit. Idem docet. De mari *adltr. ad Gizzarellum decis. 16.* Addens, cæcum inire posse societatem. *part. 5. tract. 6. resol. 29.*

Potest donare causa

3. Cæcus potest donare causa mortis sine solemnitatibus, dummodo sit præ-

sens donatarius, vel alius, qui pro eo stipuletur. Ita Seraph. *rom. 1. decis. 966. nu. 5.* contra Aleiat. *in d. l. 2. num. 15.* & alios. *part. 5. tract. 6. resol. 25.*

mortis sine solemnitatibus.

4. An possit condere testamentum. Vide V. *Testari, num. 10.*

Declinare forum, ut miserabilis.

5. Cæcus potest forum declinare tamquam persona miserabilis, quia inter tales numeratur. Ita Novarius *de elect. fori sect. 2. quaest. 8. num. 6. 9.* Qui id putat procedere de eo, qui utroque lumine est orbatus. *part. 5. tract. 6. resol. 30.*

Et munera publica personalia.

6. Excusatur etiam à muneribus publicis, & personalibus, ex l. i. Cod. qui morbo se excusat lib. 10. Ita Gizzarellus *decis. 26. n. 4. cap. 29. part. 5. tract. 6. resol. 33.*

Sacerdos cæcus potest celebrare.

7. Sacerdos cæcus dicitur celebrare non posse: quia, qui non cognoscit, reputatur ut absens, & sic numquam habere potest materiam præsentem, sicut ad consecrationem requiritur. Sed dicendum nihilominus posse de licentia Summi Pontificis consecrari. Sine qua tamen celebrans graviter peccaret. Ratio autem est, quia materia fieri potest illi præsens quando ita approximatur, ut facile tangi possit, id quod cæcus ex aliorum testimonio, vel tactu percipere potest. Unde Sotus apud Ochagaviam *de Sacrament. tract. 1. q. 6. n. 11.* testatur, se vidisse Tridentini quemdam Episcopum cæcum ex dispensatione Papæ Sacrum configere. *part. 5. tract. 6. resol. 17.* Affirmative dicunt aliqui *part. 9. tract. 9. resol. 30.*

Cum licentia Papæ

8. Cæcus non potest esse testis in testamento, quia is debet videre testatorem. Ita Medices *de foro. cas. quaest. 6. n. 55.* Unde nec potest esse Visitator, qui de actibus, qui visu in visitatione percipiuntur, testimonium Superiori mittenti ferre debet. Unde si visitator in decursu visitationis obcæcatur, officium Visitatoris amitteret, nec illam visitationem prosequi posset. Ita Megala *verb. tom. 2. resol. 183.* Quod verò cæcus eligi non possit ad prælaturas, habetur in cap. *hinc etenim §. cæcus, dist. 49. part. 5. tr. 6. resol. 20.* sed potest eligere. *part. 9. tr. 9. resol. 30. §.* Notandum, potest tamen esse commissarius Inuard. *part. 10. tr. 16. resol. 45.* Surdus, Vide Horæ Canonicae.

Cæcus non potest esse testis in testamento.

Nec Visitator.

Aut Prælati.

Cœci debili-
gantur à re-
citatione di-
vini officii.

9. Probabile est secundum Pellizzarium, cœcos deobligari à recitatione divini officii, etsi memoriter sciant Psalmos, nec teneri admittere socium, quamvis ultro se offerat ad recitandum, licet solicus fuerit uti socio in recitatione, quia facultas recitandi cum socio est privilegium, quo quis liberè potest non uti. Vide plura *ibi* part. 19. tractat. 9. resolutione 29.

COMMISSARIJ.

Commissarii
agētes simul
negotia mul-
torum, non
possunt inte-
gram à sin-
gulis merce-
dem accipe-
re.

1. Commissarii, eodem tempore, & loco multorum negotia efficiētes, ex doctrina *essu lib. 2. cap. 24. dub. 5. num. 28.* possunt integrum à singulis salarium exigere: nam æquè utiliter negotia multorum simul agunt, ac si agent seorsum: sed tenendum cur. Hevia in *labyrintho lib. 2. cap. 2. num. 10.* sumere solum posse à singulis ratam: quia ubi quis operam suam vendidit uni, tunc ex iustitia debetur illi, & non potest alteri vendi. Cæterum, quidquid sit in aliis Regnis, in Regno Siciliae opinio Lessii, non potest practicari ex legibus municipalibus. *part. 3. tractat. 15. resolut. 76.*

Præsertim
in Regno Si-
ciliae.

COMMISSARIUS CRUCIATÆ
Vide etiam Oratorium.

Commissarius
Cruciatæ pos-
test dispensare
in omnibus
irregularita-
tibus, passim
exceptis.
Itaque pos-
test in irre-
gularitate
proveniente
ex delicto,
quamvis pu-
blico. Ex ho-
micidio ca-
suali.

1. Commissarius Cruciatæ dispensare potest super quacunq̃ irregularitate, excepta illa, quæ oritur ex homicidio voluntario: simonia, apostasia à fide, hæresi, aut mala Ordinum susceptione. *p. 1. tr. 11. resolut. 110. & 115. §. Igitur.*
2. Itaque potest dispensare super irregularitate proveniente ex delicto etiam publico, quia hoc non excipitur. Ita Villalobos *tom. 1. tr. 27. claus. 13. nu. 6. part. 1. tract. 11. resolut. 111.* Item in irregularitate homicidii casualis, & injustæ mutilationis. Ita Rodriguez *ad §. 13. num. 2. part. 1. tr. 11. resolut. 112.*

Aut muti-
latione.

3. Irregularitas ex hæresi non est dispensabilis per Commissarium Crucia-

ta *part. 1. tr. 11. resolut. 114.* Nec irregularitas simonia. *Ibid. resolut. 113.* nec irregularitas ex mala Ordinum susceptione proveniens. *part. 1. tract. 11. resolut. 115.* quæ quando incurritur. Vide *verb. Irregularitas, à num. 29.* Potest tamen secundum Villalobos *tom. 1. tr. 27. claus. 13. n. 8.* dispensare in irregularitate bigamiæ similitudinariæ, & ejus quæ oritur ex delicto; non autem interpretativæ. *ibid. §. ita.*

Minimè ve-
rò ex simo-
nia.

Aut hæresi.
Nec ex mala
Ordinum sus-
ceptione.

4. Commissarius Cruciatæ potest in foro conscientie dispensare in affirmate consurgente ex copula fornicaria in primo, & secundo gradu, (tam in linea transversali, quam recta *part. 1. tract. 11. resolut. 117.*) Dummodo matrimonium cum illo impedimento occulto jam sit contractum bona fide saltem alterius (cui nullitas postea declaratur saltem in genere, non autem causa, ut videtur scandala. *Ibid. resolut. 116.* in fine, & 119.) Et hæc omnia habentur in concessione Pontificis facta dicto Commissario. Ita Sanchez *de matrimo. tom. 3. l. 8. disp. 6. num. 23. & disput. 3. num. 2. ibid. resolut. 116.* Occultum verò dicitur impedimentum in casu nostro, non quod non potest probari, ut sentit Grassius *tom. 2. caus. 2. num. 20.* sed eo modo, quo occultum accipitur in Tridentino *sess. 24. cap. 6.* quando concedit facultatem Episcopis dispensandi in irregularitatibus provenientibus ex delicto occulto, quod scilicet non est publicum, quamvis notum aliquibus. Ita Sanchez *tom. 3. lib. 7. disp. 3. num. 26. part. 1. tractat. 11. resolut. 118.* Adverte autem, quod si denuntiationes culpabiliter essent ommissæ, etiam matrimonium contractum esset coram Parocho & testibus, non posset Commissarius dispensare. Ita Villalobos *tom. 1. tract. 27. claus. 13. n. 14. ibid. resolut. 117. §. Notandum.*

Potest tamen
secundum ali-
quos in bu-
gama simi-
litudinaria,
& ex deli-
cto.

Commissarius
Cruciatæ pos-
test dispensare
in matrimo-
nio contracto
cum in-
pedimento
affinitatis.

Concurrentibus
certis
circumstan-
tiis.

Nisi denun-
tiationes es-
sent culpabi-
liter ommissæ.

5. Commissarius Cruciatæ, stantibus verbis positis in Bulla Latina non potest aliquid recipere pro revalidatione, seu publicatione Indulgentiarum, quæ absque ejus licentia publicari non possunt; neque pro jure laboris. Et in quodam confesso Doctorum hic Panormi, de mandato Eminentissimi Cardinalis ab

Appropria-
tione
Indulgentiarum
nihil
potest accipi
per.

Auria